

Siunnersuummut nassuiaatit

Nassuiaatit nalinginnaasut**1. Aallarniut***1.1. Siunertaq*

Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinnissaanut siunnersuummi akiliisitsilluni aallaaniarnermik aaqqissuussisartut inuiaqatigiinnut kalaallinut attuumassuteqarnissaat pillugu piomasagaat sukateriffiginiarneqarpoq, tammajuitsussarsiniarlunilu piniartitsineq neqeroortigineqaraangat najukkamit aallaaveqarnissaat pisariaqartumillu misilittagaqartoqarnissaa qulakkeerniarneqarlutik. Tamatuma ilutigisaanik inuussutissarsiuugalugu piniarnermut aallaaniarnermullu uppersaammik qinnuteqarnermut atatillugu siunnersuutip § 10-ani nalinginnaasumik piomasagaatit assigisaat naapertorlugit, qinnuteqartoq ilinniarnermut assigisaannulluunniit atatillugu Kalaallit Nunaata avataaniissimappat, piomasagaatinit immikkut ittunit akuerineqarnissamut tunngavissaq qulakkeerneqarpoq. Naggataatigut aqutsiveqarfimmi akuersissummik qinnuteqarfigineqartumi najugaqarnermut uppersaammik piomasagaateqarfiusumi, qinnuteqaatinik tigusaqartoqarsimatillugu aqutsiveqarfik kisiat nalunaarutigiginagu illoqarfik imaluunniit nunaqarfik nalunaarutigineqartassasoq erseqqissaatigineqarpoq.

1.2. Tunuliaqutaasut

2023-mi piniarnermut aallaaniarnermullu inatsisip suliarineqarnerani najugaqarnissamut piomasagaatip sakkortusineqarnissaanut tunngavik eqqaaneqarpoq, tamannalu Naalakkersuisunit matumani allannguutissatut siunnersuummi nangingneqarluni, najugaqarnissamullu piomasagaatip ukiunit marlunnit ukiunut tallimanut sivitsornissaa siunnersuutigineqarluni.

Nunap piniagassatigut pigisaanik pissusissamisoortumik nungusaataanngitsumillu atuinissap suliffissaqartitsinikkullu mianerisassat qulakkeernissaat pillugu inatsisip siunertaa pitsaanerpaamik angujumallugu, akiliisitsilluni aallaaniarnermik aaqqissuussisartup Kalaallit Nunaannut najukkamilu nunap immikkoortuanut attuumassuteqarluarnissaa pisariaqartumillu misilittagaqarnissaa siunnersuutip qulakkeertussaavaa. Nunap avatangiisianut silallu pissusiinut immikkuullarissunut kiisalu nunap piniariarfiup ilisarnaataanut aaqqissuussisartup ilisimasaqarluarnissaata qulakkeernerata saniatigut, ukiunik tallimanik piomasagaatip najukkami piniarnermi ileqqut kulturikkullu naleqartitat paasineqarnissaat ataqqineqarnissaallu aamma siuarsassavaa, soorluttaaq najukkami attaveqatigiittarfimmik nukittuumik peqartoqalernissaa

naatsorsuutigineqartoq matumani attaveqartarneq tatigininnerlu ilanngullugit, taakuummata oqartussat suleqatillu peqatigalugit pitsaasumik ataqatigiissaarinnissamut aalajangiisuusartut. Tamatuma saniatigut allannguutip suliaasaqarfimmi inatsisit atuuffii, aatsitassarsiornermut inatsimmut aamma aalisarnermut inatsimmut naapertuutilersippai.

2. Siunnersuummi immikkoortut pingaarnerit

2.1. Ukiuni tallimani najugaqartussaataaneq pillugu piumasaqaat

2.1.1. Inatsisit atuuttut

Ullumikkut Kalaallit Nunaanni akiliisitsilluni aallaaniarnermik aaqqissuussisartuussagaanni ukiuni marlunni najugaqarsimanissaq pillugu piumasaqaat atuuppoq.

2.2. Inuiaqatigiinnut kalaallinut aalajangersimasumik attuumassutilik

2.2.1. Piumasaqaat pillugu nalinginnaasumik oqaatigiumasat

Taaguut "inuiaqatigiinnut kalaallinut aalajangersimasumik attuumassutilik" Kalaallit Nunaanni inatsisiliornermi atugaasorujussuuvoq saqqummiunneqartarlunilu, inuk inuiaqatigiinnut kalaallinut inuttut sakkortuumik attuumassuteqaraangat. Tamanna pisuni ataasiakkaani inuk inuiaqatigiinnut kalaallinut aalajangersimasumik attuumassuteqarnermaq pillugu aalajangersimasumik nalilersuineramik aallaaveqartassaaq, assersuutigalugulu tassunga ilaapput inuit Kalaallit Nunaanni inunngorlutillu alliaartorsimasut aamma inuit Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugalinnik ilaqutallit. Inuup Kalaallit Nunaata avataani najugaqarnikuunera utaqqiisaasusimasutut iluseqarnermaq aamma inuup Kalaallit Nunaanni najugaqalernera sioqqullugu, inuup najorsimasaminut najugaqarfigisimasaminullu inuiaqatigiinnut sakkortuumik attuumassuteqarfiulersimanngisaatut iluseqarnermaq nalilersuinermaq ilaasinnaapput. Taamatuttaaq inuup Kalaallit Nunaanni najugaqalernermigut, inuup pineqartup Kalaallit Nunaanni najugaqalernissani sioqqullugu, inuup najorsimasaminut najugaqarfigisimasaminullu nunamut attuumassuteqarnerminik unitsitsisimanersaq nalilersuinermaq ilaasinnaavoq.

2.2.2. Inatsisissatut siunnersuummi taaguutip qanoq isumaqarnera

Taaguut "aalajangersimasumik attuumassuteqarneq" inatsisissatut siunnersuummi oqaaseqatigiinni atornerqartoq, § 16a, imm. 1, nr. 2-mi aamma 3-mi piumasaqaatinik saqqummiunneqartunik ataatsimoortitsisoq, kisiannili piumasaqaatit taakku eqquutsinneqarsimappata pisuni qaqutigooortorujussuarni nammineerlutik atornerqarsinnaapput, taamaakkaluartorli aaqqissuussisartup Kalaallit Nunaannut attuumassuteqarnera ima iluseqarsinnaavoq, taanna "aalajangersimasutut" nassuiarnerqarsinnaanani. Nr. 2-mi aamma 3-mi piumasaqaatinut tunngatillugu saneqqutaarisarneranik pasitsaassisoqarpat, piumasaqaat "inuiaqatigiinnut kalaallinut aalajangersimasumik attuumassuteqarneq" nammineerluni isumaqartinneqassaaq. Taamaattoqarsimappat inuk inuiaqatigiinnut kalaallinut aalajangersimasumik

attuumassuteqarnersoq pillugu aalajangiineq aallaaveqartinneqassaaq, inuk pineqartoq inuiaqatigiinnut kalaallinut piviusumik ilaasuusoq. Inuk piumasaqaatinik nr. 2-miittunik 3-miittunillu eqquutsitsisoq, taamaattorli nunami najugaqavinningsoq, taamaalilluni aalajangersakkamut ilaatinneqarsinnaavoq.

2.2.3. Kalaallit Nunaanni najugaqartutut inuit allattorsimaffianniinneq

Inuk Kalaallit Nunaanni najugaqartutut inuit allattorsimaffianniissaaq, ukiunilu tallimani qaangiuttuni (qaammatini 60-ini) najugaqarsimassalluni, tamanna naatsorsorneqassaaq inuup ulloq akiliisitsilluni aallaaniarnermik aaqqissuussisartutut akuersissut aamma akuerineqarnissaaq pillugu qinnuteqarfigisaaniit. Najugaqarnissamut piumasaqaatit sukaterneqarnerannut tunuliaqutaasoq tassaavoq, nunap piniagassatigut pigisaanik pissusissamisoortumik nungusaataanngitsumillu atuinnissap suliffissaqartitsinikkullu mianerisassat qulakkeernissaat pillugu inatsisip siunertaa pitsaanerpaamik angujumallugu, akiliisitsilluni aallaaniarnermik aaqqissuussisartup Kalaallit Nunaannut najukkamilu nunap immikkoortuanut attuumassuteqarluarnissaa pisariaqartumillu misilittagaqarnissaa.

Nunap avatangiisianut silallu pissusiinut immikkuullarissunut kiisalu nunap piniariarfiup ilisarnaataanut aaqqissuussisartut ilisimasaqarluarnissaasa qulakkeernerata saniatigut, ukiunik tallimanik piumasaqaatip najukkami piniarnermi ileqqut kulturikkullu naleqartitat paasineqarnissaat ataqqineqarnissaallu aamma siuarsassavaa, soorluttaaq najukkami attaveqatigiittarfimmik nukittuumik peqartoqalernissaa naatsorsuutigineqartoq matumani attaveqartarneq tatiginninnerlu ilanngullugit, taakkuummata oqartussat suleqatillu peqatigalugit pitsaasumik ataqatigiissaarinissamut aalajangiisuusartut. Tamatuma saniatigut allannguut atortussiassat aatsitassanit pisut pillugit inatsimmut aamma aalisarneq pillugu inatsimmut naleqqusaaneruvoq.

Ukiunik tallimanik maleruagasaq aqutigalugu aamma siunertaasoq tassaavoq, akiliisitsilluni aallaaniartitsinermik aaqqissuussisartutut akuersissummik pissarsissagaanni piumasaqaatit inuup naammassissagai pillugu pimasqaatit attatiinnarneqassasut aamma aalajangiinissaaq ajornannginnerulissasoq. Matuma kingorna ukiunik tallimanik maleruagassap eqquutsinneqarnera nalinginnaasumik naammassaaq. Saneqqutaarisartoq pasitsaassisoqarpat, piumasaqaat ”inuiaqatigiinnut kalaallinut aalajangersimasumik attuumassutilik”, nr. 1 naapertorlugu, nammineerluni isumaqalissaaq tassami pineqartoq Kalaallit Nunaanni aalajangersimavissumik najugaqarnersoq aamma najugaqartuusaaginnarnersoq mianerisariaqalissammat.

2.4. Sukaterineq aamma immikkut ittumik akuersissuteqarneq

Akiliisitsilluni aallaaniartitsinermik aaqqissuussisartup najugaqartussaataanerata ukiuniit marlunniit ukiunut tallimanut sivitsornissaa siunnersuutip siunertaraa, kisianni tamatuma saniatigut

§ 10 naapertorlugu akuersissummik pissarsisinnaanermut nalinginnaasumik immikkut ittumik akuerineqarnissamut maleruagassat, piniarnermut aallaniarnermullu inatsisip malippai, taamaattoq piniarnermut aallaaniarnermullu atortunik pigisaqarnissaq pillugit piumasagaatit kiisalu piniarnermit, aallaaniarnermit aalisarnermiillu ilanngaataitaqanngitsumik isertitat 50 procent-iunissaannik piumasagaat minillugit, taamaattumik siunnersuutip aalajangersagartaani allannguutissatut siunnersuutip § 16a-vanut innersuussinerit ilanngunneqarput.

2.5. Aqutsiveqarfimmiittumi illoqarfimmi nunaqarfimmiluunniit aalajangersimasumi najugaqarnermut uppernarsaat

Qinnuteqartoq qinnuteqarfigineqartumi aqutsiveqarfimmiittumi akuersissummut ilaasumik illoqarfimmi imaluunniit nunaqarfimmi sorlermi najugaqarneq nalunaarneqassasoq, piumasagaatigineqarsinnaasoq pillugu erseqqissaassut ilanngunneqassasoq, kingullertut siunnersuutigineqarpoq. Akuersissummik qinnuteqartut aqutsiveqarfimmi ataatsimi, assersuutigalugu Upernavimmi aamma nunaqarfimmi, najugaqartut nunaqarfimmiit illoqarfimmut imaluunniit illoqarfimmiit illoqarfimmut, nunaqarfimmut pisassiissutit nungunngitsuukkat ilaannik pissarsiumallutik, naak nunaqarfimmi aalajangersimasumik illoqarlutillu nalunaarsorneqarsimagaluarlutik, nuukkaangata unammillernartut misigineqartarmata allannguut atuuttunngortinneqassasoq siunnersuutigineqarpoq. Pisassiissutit ilaat agguataarneqartarput ilaatigut illoqarfimmi/nunaqarfimmi innuttaasut amerlassusiat eqqarsaatigalugu.

3. Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassat

Siunnersuutit pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkulluunniit sunniuteqarnissaat naatsorsuutigineqanngilaq, qinnuteqartoqartartussaammat allannguutinullu ilaasunut paasisutissat suliarineqartartussaareermata. Kinguneqaataaratarsinnaasunut tapersiissutaasinnaasunik paasisutissanik peqartoqanngilaq.

4. Inuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassat

Aallaaviatigut siulianisut, taamaattorli ingerlatsisut ilaat piumasagaataasut naapertorlugit nunatsinnut attuumassuteqanngitsut akiliisitsilluni aallaaniarnermut ingerlatsisinnaassanngillat. Aningaasaqarnikkut kinguneqaatit saqqummeratarsinnaasut amerlassusaannik nassuiaasinnaasunik paasisutissanik uppernarsakkanik peqartoqanngilaq.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusaannut kingunerisassat

Siunnersuut avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusiannut sunniuteqassanganneqanngilaq.

6. Innuttaasunut kingunerisassat

Ingerlatsisut 4-p ataani taaneqartut eqqaassanngikkaani siunnersuut innuttaasunut sunniuteqassanganneqanngilaq.

7. Kingunerisassat pingaarnerit allat

Siunnersuutip annertunerusunik kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq.

8. Pisortanik aamma kattuffinnik il.il. tusarniaaneq

Siunnersuut 11. juli 2024-miit 8. august 2024-mut tusarniutigineqarpoq.

Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit

§ 1-imut

Nr. 1-imut

Qinnuteqartoq nammineersinnaassuseqassasoq taamaalillunilu nammineq najukkaminut oqartussaasinnaassasoq aalajangersakkap piumasaqaatigaa, tassami akiliisitsilluni aallaaniartitsinermik aaqqissuussisartut eqqartuussivimmumut pituttukkanik isumaqatigiissusiortartussaammata, tamanna perungassuseqarnermik taamaalillunilu minnerpaamik nammineersinnaassuseqarnermik piumasaqaatitaqarpoq. Qassinik ukioqarnissamik piumasaqaat (18-inik ukiulik) taamaalilluni inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartartaarsinnaaneq (15-inik ukiulik) aamma sunngiffimmi aallaaniarsinnaaneq (Aqqaneq-marlunnik ukiulik) pillugu uppersaammik pissarsinissamut qassinik ukioqarnissamik piumasaqaatinit allaaneruvoq.

Tamatuma saniatigut qinnuteqartoq inuiaqatigiinnut kalaallinut aalajangersimasumik attuumassuteqartussaavoq, matumanilu pisumi oqaaseqatigiit tassaapput § 16a, nr. 2-mi aamma 3-mi piumasaqaatinik ataatsimoortitsisut, tamatumalu nassatarisaanik inuk Kalaallit Nunaannut akileraartartuussaaq aamma Kalaallit Nunaanni inuit allattorsimaffiannut nalunaarsorneqarsimassalluni. Tamatuma saniatigut oqaaseqatigiit namminerisaminnik isumaqalersinnaapput, nalinginnaasumik oqaaseqaatini 2.2.1.-ip aamma 2.2.2.-ip ataani nassuarneqarsimasutuut.

2) Inuk Kalaallit Nunaanni najugaqartutut inuit allattorsimaffianni allassimassaaq aamma akuersissut akuerineqarnissarlut pillugit qinnuteqarnerminiit ullormit tassannga ukiut tallimat

allassimareersimassalluni, nalinginnaasumik aalajangersakkat imm. 2.2.3.-p ataaniittut sukumiinerusumik takukkit. Kalaallit Nunaata sua-tungaani najugaqarnikuuneq piumasaqaammik matuminnga eqquutsitsinermut sunniuteqanngilaq. Nunap immikkoortuini kommunit agguataarneqarnerisa avataanni inissisimasuni atuuttuovoq, innuttaasut Kalaallit Nunaanni najugaqartutut inuit allattorsimaffianni nalunaarsorneqassasut taamaammat apeqqummut tassunga tunngatillugu inunnut taakkununga maleruagassat immikkuullarissut atuutinnigillat.

3) Inuk Kalaallit Nunaannut tamakkiisumik akileraartussaataaassaaq aamma ukiut ullorsiutaat tallimat kingulliit akileraartussaataasimassalluni. Tassa imaappoq, inuk 2025-mi akiliisitsilluni aallaaniarnermik aaqqissuussisinaanermut akuerineqarnissamik qinnuteqartoq 2025-mi tamakkiisumik akileraartussaataanermi saniatigut, ulloq 1/1-2020-miit ulloq 31/12-2024 ilanngullugu aamma tamakkiisumik akileraartussaataasimassaaq.

Nr. 2-mut

Aalajangersagaq tassaavoq pioreersumik § 10, imm. 1, nr. 1-imik atueqqinneq, § 16a-mik ilanngussinerup malitsigisaanik kingunerisatut ilanngussaasoq taamaalillutillu oqaaseqaatit, piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsimmi § 10, imm. 1, nr. 1-imut oqaaseqatigiinnut pioreersunut assigiilersinneqarput ilanngussaq "aamma § 16a" minillugu, uanili atuisup paasinninnissaa siunertaralugu ilanngunneqarlutik.

1) Naalackersuisut nalinginnaasumik Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiinnut attuumassuteqarnissamut, najugaqarnissamut kiisalu akileraartussaataanermut piumasaqaatinut immikkut akuersissuteqarsinnaapput, pineqartoq ilinniarneq assigisaaluunniit pissutigalugu Kalaallit Nunaata avataani najugaqarsimappat. Pingaarnerusorli tassaavoq, pineqartoq ilinniariarluni, suliffimmik misiliilluni, mesteritut ilinniariarluni assigisaanilluunniit ingerlatsiartorluni nunami allamiissimanissaa, tamannalumi aamma inuussutissarsiummi allami ilinniartutut atorfimmiinnermik aallaaveqarsinnaavoq. Matumani pineqartoq soraarummeernermit uppersarsaammik, diplom-imik assigisaanilluunniit ilaqartillugu ilinniarnerminik naammassinninersoq kisiannili pineqartup uppersarsarsinnaassavaa, ilinniarnerup assigisaataluunniit ingerlannerani sumiissimanerluni. Piniarnermut, aallaaniarnermut aalisarnermulluunniit ilinniarneq attuumassuteqassasoq piumasaqaataanngilaq.

Tassunga atatillugu "najugaqarallarnermi" pineqartup Kalaallit Nunaata avataani piffissami qanoq sivistigisumik najugaqarsimanera aalajangiisutut pingaartinneqanngilaq, Taamaattorli pineqartoq ilinnialernissamut qinnuteqaateqarsimanersoq imaluunniit Kalaallit Nunatsinniit pisinnaasassamik

assingusumik allamik pisinnaasaqalernissaq siunertaralugu aallaqqasimanersoq pingaartinneqartarpoq.

Matuma saniatigut qinnuteqartup Kalaallit Nunaannut attuumassuteqarnera naammaginartutut nalilerneqarpat, piunasaqaatinut immikkut akuersissuteqarneq tunniunneqarsinnaavoq. Matumani pingaartillugu isiginiarneqartarpoq, pineqartoq Kalaallit Nunaannut qanittumik attuumassuteqarnera assersuutigalugulu Kalaallit Nunaanni inunnorsimanersoq alliaartorsimanersorlu, kisiannili piffissami kingullermi nammineerluni imaluunniit ilaqqutap qanigisap napparsimanera imaluunniit pissutsit immikkut ittut assingusut pissutigalugit Kalaallit Nunaanni najugaqarsimagunangitsoq.

Nr. 3-mut

Aalajangersakkap § 13, imm. 7-miittup atuuttup, akuersissummik tunniussinissaq sioqqullugu pineqartup aqutsiveqarfimmi qinnuteqaateqarfiusumi sivikinnerpaamik ataannartumik qaammatini pingasuni uppersaasikkamik najugaqarsimanissaa, piniakkanut pisassiissutaasartunut akuersissummik inuussutissarsiutigalugulu piniarnermut uppersaammik pissarsinnaanermi, piunasaqaataasinnaasoq periarfissippaa.

Naak nalunaarsorneqarfigisaminni nunaqarfimmi aalajangersimasumik najugaqaraluarlutik, nunaqarfimmut pisassiissutit pisarinngitsuukkat ilaannik pissarsiumallutik nunaqarfimmiit nunaqarfimmut imaluunniit illoqarfimmiit illoqarfimmut nuuttartunit, akuersissummik qinnuteqarfiusumut aqutsiveqarfimmi ataatsimi najugaqartunit inunnit qinnuteqaatit pinngitsoorniarlugit, piffissap qinnuteqarfiusup nalaani qinnuteqartup pineqartup illoqarfimmi nunaqarfimmiiluunniit sorlarmi najugaqarnera uppersaasiinerup takussusissagaa erseqqissarniarlugu "aqutsiveqarfik"-up kingorna "illoqarfik nunaqarfilluunniit" allannguutissatut siunnersuutip ilannguppai.

§ 2-mut

Imm. 1-imut

Inatsisartut inatsisaat 1. januar 2025-mi atuutilissasoq siunnersuutigineqarpoq.

Imm. 2-mut.

Inatsisartut inatsisaata atuuttunngornissaa sioqqullugu aallaaniartitsisartut unioqqutitsisuunngitsumik akiliisitsilluni aallaaniarnermik aqqissuussinissamut akuersissutit pissarsiarinikuusaannut Inatsisartut inatsisaat atuutissanngitsoq aalajangersakkap imm. 2-ata aalajangersarpaa, tamatumalu kingunerivaa aallaaniarnermik aqqissuussisartup eqqartuussivinni

pissutsit atuuttut malillugit akiliisitsilluni aallaaniarnermik unioqqutitsisuunngitsumik
aaqqissuussinnaanissaat unioqqutitsisuunngitsumik ilusilersorneqarsinnaasoq, ukiuni tallimani
najugaqartussaataaneq pillugu inatsisip piumasaqaataanit eqqorneqassanngitsoq.

Ilanngussaq 1:

Siunnersuut inatsimmut atuuttumut sanilliullugu	
<i>Oqaasertaliunneqartut atuuttut</i>	<i>Siunnersuut</i>
	§ 1 Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 34, 13. juni 2023-meersumi makku allanngortinneqarput:
	1. § 16a imatut oqaasertalerneqarpoq: "§ 16a. Inuit Kalaallit Nunaanni akiliisitsilluni aallaaniarnermik aaqqissuussisartut nammineersinnaassuseqassapput: 1) inuiaqatigiinnut kalaallinut aalajangersimasumik attuumassuteqassapput, 2) Kalaallit Nunaanni najugaqartutut inuit allattorsimaffianni nalunaarsorneqarsimassapput ukiunilu kingullerni tallimani nalunaarsorneqarsimassallutik, 3) Kalaallit Nunaanni tamakkiisumik akileraartartussaataaassapput, ukiunilu kingullerni tallimani akileraartussaataasimassallutik,
§10. Naalackersuisut immikkut ittumik akuersissuteqarneq nalunaarutigisinnaavaat: 1) §§-it 7-9-nit, inuk pineqartoq piffissani taaneqartuni ilinniarnermik assigisaannilluunniit peqquteqartumik Kalaallit Nunaata avataaniikkallarsimappat imaluunniit qinnuteqartup Kalaallit Nunaannut attuumassuteqarnera naleqquttutut nalilerneqarpat,	2. § 2 imatut oqaasertalerneqassaaq: ” § 10. Naalackersuisut immikkut akuersissuteqarsinnaapput: 1) §§-it 7-9-mit aamma § 16a pineqartoq piffissani taaneqartuni ilinniarnermik assigisaannilluunniit peqquteqartumik Kalaallit Nunaata avataaniikkallarsimappat imaluunniit qinnuteqartup Kalaallit Nunaannut attuumassuteqarnera naammaginartutut nalilerneqarpat,

<p>2) § 7, imm. 1, nr. 5-mit aamma § 8-mit, inunnut manna tikillugu pingaarnertut inuussutissarsiuteqarsimanngitsunut,</p> <p>3) § 7, imm. 1, nr. 5-mit aamma § 8-mit, isertitat amerlassusissaat pillugu piumasaaqaatit eqquutsinneqannginnerinut pissutsit immikkut sunneeqataasut atuussimanerat uppersarneqarsinnaagaangat,</p> <p>4) § 7, imm. 1, nr. 5-mit aamma § 8-mit, inunnut siusinnerusukkut piniarnermik, aallaaniarnermik aalisarnermillu pingaarnertut inuussutissarsiuteqarsimasunut, aallaaniartarneq pillugu qarasaasiatigut toqqortaatinut uppersarneqarsinnaasumik, aamma</p> <p>5) § 7, imm. 1, nr. 4-mit inunnut 18-it inorlugit ukiulinnut piniarnermut aallaaniarnermullu atortulersuutunik pisariaqartunik pigisaqartunut sunngiffimmilu piniarsinnaanermut atuuttumik allagartalinnut.</p>	<p>2) § 7, imm. 1, nr. 5-mit aamma § 8-mit, inunnut manna tikillugu pingaarnertut inuussutissarsiuteqarsimanngitsunut,</p> <p>3) § 7, imm. 1, nr. 5-mit aamma § 8-mit, isertitat amerlassusissaat pillugu piumasaaqaatit eqquutsinneqannginnerinut pissutsit immikkut sunneeqataasut atuussimanerat uppersarneqarsinnaagaangat,</p> <p>4) § 7, imm. 1, nr. 5-mit aamma § 8-mit, inunnut siusinnerusukkut piniarnermik, aallaaniarnermik aalisarnermillu pingaarnertut inuussutissarsiuteqarsimasunut, aallaaniartarneq pillugu qarasaasiakktut toqqorsivimmit uppersarneqarsinnaasumik, aamma</p> <p>5) § 7, imm. 1, nr. 4-mit inunnut 18-it inorlugit ukiulinnut piniarnermut aallaaniarnermullu atortulersuutunik pisariaqartunik pigisaqartunut sunngiffimmilu piniarsinnaanermut atuuttumik allagartalinnut.</p>
<p>§ 13, imm. 7. Piniakkanut killilersukkanut akuersissut aamma inuussutissarsiutigalugu piniarsinnaanermut akuersissuteqarneq piumasaaqaateqarfiusinnaavoq, inuk pineqartoq akuersissummik tunniussisoqarnissaa sioqqullugu nunap immikkoortuani aqutsiveqarfiusumi qinnuteqarfigineqartumi minnerpaamik qaammatini pingasuni ataannartumik najugaqarsimanerminut uppersaateqassasoq.</p>	<p>3. § 13, imm. 7 imatut oqaasertalerneqassaaq: <i>" Imm. 7.</i> Pisassanut killilersukkanut akuersissut aamma inuussutissarsiutigalugu piniarnermut akuersissut piumasaaqaateqarfiusinnaavoq, inuk pineqartoq akuersissummik tunniussisoqarnissaa sioqqullugu nunap immikkoortuani ingerlatsiviusumi, illoqarfimmi imaluunniit nunaqarfimmi, qinnuteqarfigineqartumi minnerpaamik qaammatini pingasuni ataavartumik najugaqarsimanerminut uppersaasiisimassasoq.</p>

Ilanngussaq 2:**Tusarniaanermut akissutit****Oqartussaasut suleqatigiiffillu il.il. tusarniaavigineqarnerat**

Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsisip allanngortinnissaanut siunnersuut, piffissami 11. juli 2024-miit 8. august 2024 tikillugu tusarniutigineqarnikuvoq.

Siunnersuut piffissami tassani www.naalakkersuisut.gl-imi Naalakkersuisut tusarniaasarnermut nittartagaanni tamanut saqqummiunneqarpoq.

Siunnersuut ukununnga tusarniutigalugu nassiunneqarnikuvoq:

Sulisitsisut, KNAPK, Kalaallit Nunaanni Politiit, Siulittaasup Naalakkersuisoqarfia, Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiuutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik, Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik, Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Aatsitassaqarnermut, Inatsisinillu atuutsitsinermit kiisalu Naligiissitaanermut Naalakkersuisoqarfik, KNQK, Pinngortitaleriffik, Avannaata Kommunia, Kommune Qeqertalik, Qeqqata Kommunia, Kommune Kujalleq, Kommuneqarfik Sermersooq.

Inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatinik tulliuuttut nassiussisimapput:

- ALJ Consult/Uppik Adventure
- Inuk Expedition
- Inuk Adventure
- Disko Bay Tours
- Authentic Greenland
- Ilulissat Water Tours
- Uummannaq Seasafaris
- Qeqqata Kommunia
- Kommuneqarfik Sermersooq.

Suliffeqarfimmi namminermit tusarniaaffigisanit akissutit tiguneqartut ilannguneqarsimapput, kisianni nassuiaatini kinguliiniittuni ilannguneqarnatik.

ALJ Consult/Uppik Adventure tusarniaanermut akissutiminni allapput, "qinnuteqartoq isertitanit tamarmiusunit akiliisitsilluni aallaaniarnermit aalisarnermiillu ikinnerpaamik 50 %-inik isertitaqassaaq, malitsigisaanik akiliisitsilluni aallaaniarnermit aaqquussisup inuussutissarsiutinit

imaluunniit saniatigut inuussutissarsiutinit allanit 50 %-it sinnerlugit isertitaqaruni, akuersissut pigisani annaassavaa.

Akiliisitsilluni aallaaniartitsisartutut aallarnisaanissaq tamatuma piviusumik periarfissaarutsippaa, pingaartumik Kangerlussuaq eqqaassanngikkaanni tassani qangalili suliffeqarfinnik amerlasuunik peqareermat.

Akiliisitsilluni aallaaniartitsisarnermi piffissaq aallaaniarfiusartoq, assersuutigalugu Nuummi sivikitsuararsuuvoq, taamaattumik inummut Nuup eqqaani akiliisitsilluni aallaaniartitsisarumasumut saniatigullu aalisarnermit inuussutissarsiunngitsumut, piomasagaammik taassuminnga eqquutsisinissaq ajornakusuusaaq. Taamaalilluni aalisartut piniartullu sakkortuumik salliunneqarput takornariartitsisartullu allat mattunneqarlutik, piomasagaatinik allanik tamanik naammassinninnikuugaluartut.

Eqqortuusinnaava, nunami maani aalisartut/piniartut kisimik akiliisitsilluni aallaaniartitsinermik neqerooruteqarnissaminut akuerisaasut?

Akiliisitsilluni aallaaniarneq, "misigisassarsiorluni" takornariarnertut Visit Greenland-imit taaneqarnikuuvoq, ingerlanneqarneralu suli annertusineqarumagaluarpoq. Takornariat taakku nalinginnaasumik piffissami ulapikkunnaalerfimmi tikittarput, piffissanilu ulapiffiunngikkaluartuni akunnittarfinni unnuisarlutik. Assersuutigalugu Nuummi, tutunuk akiliisitsilluni aallaaniartitsinissamut aasakkut taamaallaat qaammatit marluk ukiukkullu qaammat ataaseq neqeroornissatsinnut periarfissaqartarpugut, taakkulu isertitat 50 %-iunissaannut naammaqqajannngillat, siusinnerusukkut piniarnermit aalisarnermiillu 100%-imik inuussutissarsioreersimannngikkaanni. Aningaasat nunamiiginnarnissaat isumagisariaqarparput, tamanna isumaqatiginarpoq, kisianni aallarnisaasarnermut akornusersuissanngilagut. Nuummiut inuusuttut arlallit aallartikkumagaluartut ilisarimavakka kisianni saniatigut aalisarnermik ingerlataqannngillat. Ilinniagaqarsimasuupput nalinginnaasumillu suliffeqarlutik. Taava inuusuttut najukkamiittut piomasagaammit tassannga mattunneqassappat?

Sooq takornariartitsisarfirmik allamik peqartoqarsinnaanngila, takornariaqarnermullu inatsimmi piomasagaatit eqquutsillugit, suliffeqarfiullu taassuma ilaatut akiliisitsilluni aallaaniartitsinermik ingerlatsilluni?

Maannakkoqqissaaq Nuummi ingerlatsisoqannngilaq piomasagaammik tassannga eqquutsisisinnaasumik, taamaammat maannakkut sammisassaqartitsinigut tamatta unitsittariaqassavut piomasagaat taanna akuersissutigineqassappat.

Akissut: Siunnersuutip pingaarnertut siunniussaa tassaavoq, akiliisitsilluni aallaaniarnermik aaqqissuussisartut inuiaqatigiinnut kalaallinut attuumaassuteqarnissaannik piumasaqaammik sukaterinissaq najukkamilu aallaaveqarnissap qulakkeernissaa, aallarnisaasartunut akiliisitsilluni aallaaniarnermik neqerooruteqarumasunut, saniatigulli aalisartuunatillu piniartuunngitsunut akornusersuinnginnissaq. Maleruagassaq ilanngunneqarpoq, piniarnermut aallaaniarnermullu inatsisip § 7-iani pingaarnertut maleruagassaq, inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik pissarsiumagaanni, piousoq aallaavigalugu taanna suliaammat. Akiliisitsilluni aallaaniarnermik aaqqissuussinissamut akuersissummik pissarsinaraanni, inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartaqarnissaq piumasaqaataangimmat, kisiannili uumasumik, akuersissummi pineqartumik, akiliisitsilluni aallaaniarniarsinnaanermut uppersaataannaammat, nalunaarutip § 8 naapertorlugu, akerliliissut Naalakkersuisoqarfiup paasivaa aamma piniarnermit, aallaaniarnermit aalisarnermiillu ilanngaataqanngitsumik isertitat 50 %-iunissaanik piumasaqaat peerlugu.

Inuk Expedition, Inuk Adventure, Disko Bay Tours, Authentic Greenland, Ilulissat Water Tours, Ummannaq Seasafaris ataatsimoorussatut allakkiaminni allappaat, ”Umimmanniarnermit isertitavut taamaallaat pissarsiarisarpagut. Taamaattumik umimmanniarnerinnarmit tamatumaniilu aallaaniarnermik aaqqissuussisartumut akuersissummik tunniussinissamut atugassarititaasunut aalajangersakkat piumasaqaatillu aalajangersarneqarsimasut tusarniaanermut akissuteqaaterput aallaaveqarpoq. Aqutsiveqarfimmi najukkatsinni tuttunnarluni aallaaniarneq soqutigineqanngilaq. Aqutsiveqarfimmi najukkatsinni tuttunik tammajuitsussarsiorluni aallaaniarneq assut ajornakusooruuvoq, pingartumik nunap isorartunerujussua pissutaalluni.

Aqutsiveqarfimmi najukkatsinni, Naternaq, Kommune Qeqertalimmi najugaqartunik aallaaniarnermik aaqqissuussisartut peqatigalugit ataatsimoorussatut umimmattassaqarpugut. Naternami umimmanniarnermut akuersissutit katillugit 15-it tunniunneqarnikuupput. Akuersissutit taakku ajornangitsuaqqamik aallaaniarluni aaqqissuussisartunut marlunnut-pingasunut agguaanneqarsinnaapput, aallaaniarluni aaqqissuussisartut ataaseq piffissat piniarfiusut tamaasa tallimat missaaniittunik akuersissutinik peqarsinnaasarpugut. Nuna tamakkerlugu umimmannik tammajuitsussarsiorluni aallaaniarnermut aki assigiissoq piuvoq taannalu 40.000 kr.-it missaaniippoq (sullissamut). Angalatitseqatigiiffik 20-25%-iisa missaanik akiliuteqarfigineqartussaavoq, tamatumaniilu umimmak ataaseq aallaaniarnermik aaqqissuussisup 30.000-it missaaniittunik pissarsissutigisarpaa. Tamatuma tammajuitsussarsiorluni aallaaniarnermit ukiumut 150.000-it missaaniittunik isertitsissutaasarpog.

Isertitat taakku Avannaata Kommuniani najugaqaraanni, amerlanerusunillu akueresissutinik pissarsisinnaanngikkaanni ikittuararsuupput. Taamaattumik aqutsiveqarfimmi pisassiissutit ikippallaarpata, aaqqissuussamit 50/50-imit saneqqaarinissamut periarfissamik immikkut ittumik

aalajangersakkamik peqartoqartariaqaraluarpoq. Assersuutigalugu Naternami, Siggummi aamma Nanortalimmi.

Aningaasat taaneqartut sinnerlugit pissarsiffiusartunik tamatta sammisaqartitsisarpugut taamaammallu piffissami sivisuumi inuussutissarsiutitsinnik ingerlatsisimagaluarluta, periarfissinneqartussat igineqanngisaannarpugut. Inuussutissarsiummut aningaasaliinikuuvugut, nunamilu inunngorsimasuinnarnik najukkani ingerlatsisoqarluta. Aaqqissuussineq 50/50 pillugu allannguisoqassanngippat, eqqorneqassaagut.

Aallaavittut isigalugu Kangerlussuarmi najugaqaraanni akuersissutinillu amerlasuunik pissarsisinnaagaanni, aaqqissuussaq ajunngivippoq. Kisianni umimmannik pisassiissutit ikippata, inuussutissarsiorneq najukkamilu ingerlataqartut eqqorneqassapput. Siuliini taaneqartut suliffeqarfiit sinnerlugit.

Akissut: Naalakkersuisoqarfiup piniarnermit, aallaaniarnermit aalisarnermiillu 50 procent-imik ilanngaataqanngitsumik isertitaqarnissaq pillugu piumasaqaat peerpaa, qinnuteqartup pisariaqartunik pigisaqarnissaa pillugu piumasaqaat ilanngullugu.

Sulisitsisut tusarniaanermut akissutiminni allappaat, immikkut ittumik akuerineqarnissamut periarfissaqarmat naammagisimaarlugu”, tassa nunat allat assigalugit piginnaasatigit inerisaanissaq aamma pisariaqarsinnaammat, soorluttaaq akiliisitsilluni aallaaniarnermik inuussutissarsiornermut ilanngunnissaq periarfissaasariaqartoq.

Inatsisissatut siunnersuummi ataasiakkaanut oqaaseqaatit.

§ 16a-mut, uuma qanoq paasineqarnissaa”... nammineq ineqarneq...”. Aalajangersakkani inerisimanermut tunngavissaatitaasoq, nammineq ineqarnermut attuumassuteqartinneqarpoq. Matumani taakku imminnut ataqatigiinnissaat pisariaqartuunngilaq. Taamaattumik nammineq ineqarneq inerisimanerlu, imminnut nallersuunneqarsinnaanngillat.

Akissut: Naalakkersuisoqarfiup aalajangersakkami 18-inik ukioqarnissaq pillugu oqaasertaliussaq allanngortippaa, "nammineersinnaassusilik" pillugu piumasaqaammik taarserlugu.

§ 16a 5-imut), inatsisissatut siunnersuummi allassimavoq ”... akiliisitsilluni aallaaniarnermit ikinnerpaamik 50%-ii...”, nassuiaatini allassimalluni, ”...akiliisitsilluni piniarneq aalisarnerlu...”. Inatsisimmi nassuiaatinilu allassimasut assigiittussaapput.

Akissut: Ilangaatitaqanngitsumik isertitat 50 %-iunissaat pillugu piumasaqaat peerneqarpoq.

Qeqqata Kommuniata tusarniaanermi akissutimini allappaa, najukkami akiliisitsilluni aallaaniarnermik aaqqissuussisartut nutaat aallartissinnaamissaat periarfissaassasoq.

Akissut: Inuussutissarsiutigalugu piniarneq, aallaaniarneq aalisarnerlu pillugit inatsimmit aallaaveqartussat nalinginnaasumik qinnuteqartup isertitaasa 50 procent-iunissaat pillugu piunasaqaat aamma qinnuteqartup piniarnermi atortunik pisariaqartunik peqarnissaa pillugu piunasaqaat peerneqarsinnaanerit matuma periarfissikkaa Naalakkersuisoqarfiup allappaa.

Kommuneqarfik Sermersooq allappaa, “akiliisitsilluni aallaaniarnermut piunasaqaatit allannguutaat pillugit Naalakkersuisoqarfik isumaqatiginngikkittik. Inuussutissarsiutit ilaat taanna aallarnisarnerup nalaaniippoq, Nuup eqqaani tuttunnik, uumasunik mikinerusunik miternillu akiliisitsilluni aallaaniarnermik neqeroortartut nutaat arlaqarnerusut maannakkut aallarnisaaruttulerput. Tamatuma saniatigut Tasiilap eqqaani puisinik aamma Ittoqqortoormiit eqqaanni umimmannik akiliisitsilluni aallaaniarnermik ingerlatsisoqartarpoq. Ingerlatallit taakku ilaat arlallit, akiliisitsilluni aallaaniarnermit ukiumut isertitaannit tamarmiusunit 50 %-it isertinnissaat ajornartorsiutigisussaavaat, tassami uumasoqatigiinnut assigiinngitsunut arlalinnut piffissaq piniarfik sivikitsuusarpoq, ingerlatallillu arlallit ukiup sinneranut inuussutissarsiutigalugu aalisarnermik imaluunniit inuussutissarsiutigalugu piniarnermik ingerlataqarsinnaaneq ajorlutik.

Allannguutissatut inatsimmi § 2 imm. 2-mi, akiliisitsilluni aallaaniarnermut akuersissutit pillugit isumaqatigiissutaareersut mininneqassapput, kisianni inatsimmi maannakkut oqaasertaliussaasut sunniinerat pissutigalugu, takornariartitsisartut akiliisitsilluni aallaaniarnermut akuersissummik pissarsisinnaamissaat ajornassaaq, akiliisitsilluni aallaaniartitsisartut sullissaannit piginnaaneqarluartuunissaat piunasaqaataammat. Nassuiaatini piunasaqaatip 50 %-iusup aamma Kalaallit Nunaanni najugaqarsimanissap ukiunut tallimanut sivitsorlugu allanngortinnera pillugit nassuiaatigineqarput, najukkami piniarnermi ileqqut kulturikkullu naleqartitat paasineqartarnerat ataqqineqartarnerallu aaqqissuisartut siuarsaaqataaffigissammassuk. Tamanna tammajuitsussarsiorlutik aallaaniartartut nunami allamiut misiginngisaannartussaavaat. Oqaatsitigut piginnaasaqarnissamik, kiffartuussinerup qaffasissuunissaanik aamma nunani tamalaanisuulli ilisimasortaqaqarnissamik kissaateqarput. Inuussutissarsiutigalugu aalisarnermik piniarnermillu tunuliaqutalinninngarnit, piginnaasat taakku takornariartitsinermik ingerlatsisuneersutut tunuliaqutilinnit inunnit pitsaanerpaamik ajunngitsorsisinneqartassajunnarsipput. Taamaattumik akiliisitsilluni aallaaniarnermit aalisarnermiillu isertitat 50 %-iunissaannik piunasaqaatip atulersinnissaa kommunip kissaatiginngilaa.

Akissut: Inuussutissarsiutigalugu piniarnermit aalisarnermiillu ilanngaataqanngitsumik isertitat 50 procentiunissaannik piunasaqaat kiisalu piniarnermi atortunik qinnuteqartup peqarnissaa

pillugu piumasaqaat naalakkersuisoqarfimmit peerneqarnikuupput. Maannakkut Ittoqqortoormiit eqqaanni akiliisitsilluni piniartitsisartumik ingerlatsisoqanngilaq umimmaat eqqarsaatigalugit.

Tamatuma saniatigut akiliisitsilluni aallaaniarnissamut aalisarnissamullu akuersissummik pissarsissagaanni **aqutsiveqarfimmi eqqoqqissaartumi najugaqarnissamut piumasaqaat** pillugu siunnersuut saqqummiunneqarpoq. Aaqqissuussinerit takoqqusaarinerillu ingerlannissaannut pisariaqartumik piginnaasanik pillit inuit ikittuararsuukkajupput, taakkulu suliaqarfigisamik allilernissaannut periarfissinneqartariaqarput aqutsiveqarfimmi najugaqanngikkaluarlutik. Paarlattuanik nunap immikkoortuani nunaminertat periarfissarpassuallit, atorneqanngitsoorsinnaapput. Nunap immikkoortuani nunaminertami aalajangersimasumi akiliisitsilluni piniarnermut aalisarnermullu akuersissummik qinnuteqaatit suliarineranni, ingerlassaqartut avataaneersut maannakkut killilersimaarneqalereerput najukkameersullu toqqartorneqarlutik.

Akissut: Piumasaqaataasinnaasoq § 13, imm. 7-mi allaqqasoq, atuutiinnarpoq kisianni toqqarneqarsinnaalluni.